

DE OUDSTE GENERATIES VAN ZUID-HOLLANDSE GESLACHTEN DUIVESTEN

Aanvulling en correcties

door
K.J. Slijkerman

*Eerder gepubliceerd in 'Ons Voorgeslacht', jrg. 39 (1984) blz. 80-84, een uitgave van de
Zuidhollandse Vereniging voor Genealogie.*

Aangaande de familiegroep (Van) Duijvesteijn uit Wateringen¹ opperde ik de mogelijkheid van een welgeboren afstamming van deze min of meer gezeten boerenfamilie in het Westland. In het bijzonder meende ik deze stelling te kunnen poneren naar aanleiding van de omstandigheid, dat rond 1700 verschillende leden van deze Wateringse - en van de vermoedelijk aanverwante Overschiese groep - op nominatie stonden voor de eervolle funktie van welgeboren man van Delfland. Echter deelde een lid van onze vereniging mij onlangs mede, dat rond het midden van de zeventiende eeuw zijn inziens een kentering had plaats gevonden in de opvattingen over welke lieden men voor genoemde funktie meende te moeten aanzoeken. Vóór dat tijdstip kwamen slechts schildboortigen - dus in de letterlijke zin des woords 'welgeborenen' - in aanmerking voor de funktie van welgeboren man, doch sedert omstreeks het midden van de zeventiende eeuw werden ook meer en meer gezeten boeren, welke niet schildboortig waren, voor deze funktie aangezocht. De (Van) Duijvesteijnen, welke rond 1700 op nominatie stonden voor en/of daadwerkelijk als welgeboren man in funktie zijn geweest, behoeven dus niet persé van een welgeboren afstamming te zijn geweest; louter en alleen vanwege de omstandigheden dat zij voor deze funktie gevraagd werden. Dit hoeft echter niet te betekenen dat zij niet van een zondanige afstamming waren, doch pertinente bewijzen voor een schildboortige afstamming van de Wateringse (en Overschiese) (van) Duijvesteijnen ontbreken tot op heden.

In *Ons Voorgeslacht*, jrg. 38 (1983) maakte ik op blz. 51-54 melding van mijn hypothesen van een samenhang van de groepen (Van) Duijvesteijn uit Wateringen, Overschie en Schipluiden (zie het genealogische schema op blz. 53). Een gelukkige vondst door de heer F. Kwekel uit Hellevoetsluis in het rijke Delftse gemeentearchief bracht een akte uit 1642 aan het licht, welke niet alleen zekerheid verschaft aangaande de identiteit van de vrouw van Bartel Dircxz. (van der) Valck,² doch bovendien met vrij grote zekerheid de verwantschap geeft tussen de groepen (Van) Duijvesteijn uit Overschie³ en uit Schipluiden!⁴

Hiervolgend wordt de 'kop' van de genealogie van de groepen uit Overschie en Schipluiden gegeven, zij het nog met een enkele onzekerheid aangaande de overgang van de tweede naar de derde generatie en die van de aanhechting van de Wateringse groep aan deze stam. De belangrijkste akte die door de heer Kwekel aan het licht is gebracht, wordt hier tevens in verwerkt.

I. *Arent Pietersz.*, geb. naar schatting ca. 1520, leenman van de hofstad van der Wateringe te Loosduinen 16-7-1548, overl. vóór 10-9-1549, tr. mogelijk ca. 1540 *Anna Pietersdr.*, geb. naar schatting ca. 1520. Zij hertr. ca. 1550/'55 Jan Hendircxz. (ca. 1525-1583/'84) te Wateringen, uit wie het geslacht (van) Duijvesteijn te Wateringen is ontsproten.⁵

Hun zoon:

II. *Pieter Arentsz.*, geb. naar schatting ca. 1540, bij dode van zijn vader op 10-9-1549 beleend met het leen te Loosduinen. Vermoedelijk (tot op heden niet bewijsbaar) was hij identiek met de Pieter N.N., welke huwde met de vrouw die eerder of nadien was gehuwd met Pieter (Loserlaan) (uit welk huwelijk twee kinderen bekend zijn). Deze Pieter Arentsz. zou dan tevens dezelfde moeten zijn geweest als de Pieter N.N., welke blijkens de genealogie van de Overschiese groep Duijvesteijn⁶ vermoedelijk gehuwd was met een dochter van Adriaen (Arij) Gheritsz. Smijt (Smit). Hun zoon Arent Pietersz. Duijvesteijn werd een nazaat genoemd van gemelde Smijt. De heer Kwekel attendeerde mij op het feit, dat de aanduiding nazaat ook kan betekenen: 'getrouwd met de weduwe van', doch mijns inziens mag ook niet de omstandigheid over het hoofd worden gezien, dat in het genoemde geval ook bedoeld kan zijn geweest dat de vrouw van Arent Pietersz. Duijvesteijn - welke vrijwel zeker een lid der Overschiese familie Smijt was - als een nazaat van Smijt bekend stond. Inderdaad moet Sijtje Gerritsdr. (Smijt) in rechte lijn een kleindochter van voornoemde Adriaen (Arij) Gheritsz. Smijt zijn geweest! Al met al staat het geenszins vast welke de identiteit was van de moeder van Arent Pietersz. Duijvesteijn, stamvader van de Overschiese groep.

Van 15-5-1642 dateert een akte van inventaris van de boedel van Barbara Pieters, nagelaten weeskind van Pieter Pieters Loserlaan, bij hem verwekt aan Maritge Pieters (Maerlevelt). Haar erfgenamen van vaderszijde waren:

1. *Bortel Dircx van der Valck*, wonende te Wateringen, als man en voogd van Trijntje Pieters, zuster 'van den volle bedde' van wijlen Pieter Pieters Loserlaan; eerst van de ene helft en nog voor een zesdepart in de wederhelft.
2. *Arent Pieters Duijvesteijn*, voor het tweede zesdepart in de wederhelft.
3. *Pieter Jans Duijvesteijn*, zoon van Jan Pieters Duijvesteijn, voor het derde zesdepart.
4. *Pieter Jans Smith*, zoon van Jannetge Pieters Duijvesteijn, voor het vierde zesdepart.
5. *Oth Pieters van der Mij*, *Vranck Leenderts van Wijk*, getrouwd met *Maritge Pieters van der Mij*, en *Willem Isaacx*, getrouwd met *Annetge Pieters van der Mij*, alle drie kinderen van Geertge Pieters Duijvesteijn, tezamen voor het vijfde zesdepart.
6. *Maertge Maertens en Leendert Leenderts Holierhouck*, getrouwd met *Betge Maertens*, kinderen van Maerten Pieters Duijvesteijn, alle 'van den halve bedde' broeder en zuster, mitsgaders broeders en zusters kinderen van Pieter Pieters Loserlaan.⁷

Uit deze belangrijke door de heer Kwekel aan het licht gebrachte akte blijkt dat de tot op heden nog niet bij name bekende moeder van voornoemde kinderen twee maal gehuwd moet zijn geweest; te weten met een Pieter (Loserlaan) en met een Pieter (Duijvesteijn). Genoemde geslachtsnamen heb ik tussen haakjes aangegeven omdat het niet vast staat of de desbetreffende echtgenoten werkelijk deze familienaam hebben gebruikt. Het is niet bekend in welke volgorde de echtgenoten geplaatst moeten worden. Ik houd het zeer wel voor mogelijk dat de genoemde Pieter (Duijvesteijn) identiek is geweest met de in dit fragment onder generatie II opgevoerde Pieter Arentsz.. Niet alleen valt het op dat de (kennelijk) oudste zoon vernoemd moet zijn naar

diens gelijknamige grootvader, docht bovendien spreekt de relatie met de Wateringse groep (van) Duijvesteijn sterk in het voordeel van deze hypothese.

De onder 2. genoemde Arent Pieters Duijvesteijn moet pertinent identiek zijn met de stamvader van de Overschiese familie. Inderdaad had diens zoon Gerrit Bortel (Bartel, Bartholomeus) Dircx (van der) Valck tot oom.⁸ Echter was de vrouw van Bartel geen Duijvesteijn, doch een halfzuster uit het huwelijk van Duijvesteijns moeder met Pieter (Loserlaan).

De onder 3. genoemde Pieter Jans Duijvesteijn meen ik te moeten identificeren met de schout van Schipluiden en St. Maartenrecht; stamvader van de Schipluidense familie.⁹ Met deze akte wordt de hypothetische samenhang tussen de groepen Overschie en Schipluiden¹⁰ bevestigd.

Al met al meen ik de hier onder generatie 11 opgevoerde Pieter Arentsz. met enig voorbehoud te mogen opvoeren als vader van:

1. *Arent Pietersz. Duijvesteijn* (ca. 1570-1647), bouwman in de polder Schieveen, leenman van de hofstad Mathenese, schepen van Overschie, ambachtsbewaarder van Schieveen en van de Hoeven, tr. *Sijtgen Gerritsdr. (Smijt)*, stamvader van het geslacht Duijvesteijn te Overschie.¹¹

De heer Kweken attendeerde mij nog op het feit dat diens door mij als oudste zoon opgevoerde Pieter Arentsz.¹² tot op heden nimmer met de geslachtsnaam Duijvesteijn vermeld is gevonden. Van hem is slechts een akte uit 1639 bekend, waarin hij tezamen met Gerrit Arijens Duijvesteijn een verklaring aflegde. Het is opmerkelijk

dat Gerrit wel met familienaam in de akte is genoemd en Pieter niet. Tussen deze twee personen ligt een leeftijdsverschil van 18 jaar, wat op zich geen belemmering hoeft om hen als broers of halfbroers aan te merken. Echter ligt het zeer voor de hand dat vader Arent Pietersz. Duijvesteijn zijn oudste zoon Pieter heeft genoemd. Voorlopig zou ik deze Pieter Arentsz. met enige voorzichtigheid als een zoon van Arent Pietersz. Duijvesteijn willen opvoeren.

2. *Pieter Jansz. Duijvesteijn*, ovl. vóór 15-5-1642, tr. *N.N.*. Zijn zoon Jan Pietersz. (Van) Duijvesteijn (ca. 1600-1671/'73), schout van Schipluiden en St. Maartensrecht, officier van het huis Kenenburg, tr. ca. 1625 *Desalya (enz.) Jochimsdr. de Swart*, werd de stamvader van het geslacht Duijvesteijn te Schipluiden.¹³
3. *Jannetge Pietersdr. Duijvesteijn*, overl. vóór 15-5-1642, tr. *Jan (Smith)*, uit welk huwelijk een zoon Pieter Jans Smith.
4. *Geertge Pietersdr. Duijvesteijn*, overl. voor 15-5-1652, tr. *Pieter (van der) Mij*, uit welk huwelijk:
 - a. *Oth Pieters van der Mij*.
 - b. *Maritge Pieters van der Mij*, tr. *Vranck Leenderts van Wijk*.
 - c. *Annetge Pieters van der Mij*, tr. *Willem Isaacx*.
5. *Maerten Pietersz. Duijvesteijn*, overl. vóór 15-5-1642, tr. *N.N.*, vader van:
 - a. *Maertge Maertens (Duijvesteijn)*.
 - b. *Betge Maertens (Duijvesteijn)*, tr. *Leendert Leenderts Holierhouck*.

Aangaande de herkomst van de familienaam (Van) Duijvesteijn uit het Wateringse is het nog belangwekkend aan te merken dat in 1548 ene Kors Claesz. het eigendom verkreeg van een derde part in een woning met erf en 7% morgen land genaamd Duvesteijn, en een derde part in een smaltiende, afkomstig van ene Andries Gheritsz. Deze goederen behoorden toe aan het klooster

St. Agatha te Delft en waren gelegen in Wateringen (zie: Dr. S.W.A. Drossaers, Inventaris van het Delftsche statenklooster (Den Haag 1916); beheer der kloostergoederen te Wateringe-klooster St. Agatha te Delft) nr. 130, ger. no. 449).

Een akte van d.d. 7-10-1645 maakt melding van een tweetal schuldbrieven (gedateerd 3-10-1640 en 30-4-1642) rustende op twee huizen in de jurisdictie van Voorburg, ten laste van de weduwe van Hendrick van Erbervelt. De brieven waren voor een gelijke helft eigendom van Cornelis van Vliet, schout van Voorburg, en Jan Hendricxs Duijvesteijn.¹⁴ Het staat niet vast of het hier Jan Duijvesteijn de oude of de jonge betrof¹⁵ Engeltge Vrancken van der Burch, de vrouw van Jan Hendricksz. Duijvesteijn de jonge¹⁶ was een dochter van Vranck Arijens (ook wel: Adriaensz.) van der Burch en Dingenom Pieters van der Valck, hetgeen blijkt uit een tweetal akten dd. 1-5-1653 en 8-5-1653.¹⁷

Het echtpaar van der Burch-van der Valck testeerde op 26-9-1640, waarbij ook de kinderen van hun Eijngeltgen Vrancken genoemd worden. Zoals ik eerder opmerkte in mijn artikel van de Wateringse groep,¹⁸ werd de man van Engeltge ook wel eens als Jan Gerritss Duijvestein vermeld gevonden (hetwelk Jan Hendricksz. Duijvesteijn moet zijn). In genoemd testament uit 1640 werd wederom dit foutieve patroniem te berde gebracht! Voornoemde akten dank ik wederom aan een vriendelijke mededeling van de heer F. Kwekel.

Op 23-2-1720 werd het mutueel testament van Jan (Johannes) Otto(sz.) Duivesteijn en diens vrouw Annetje Leenderts van Es (uit de Schipluidense groep;¹⁹ aan de weeskamer te Delft overlegd. De wilsbeschikking was op 1-10-1711 voor notaris J. de Bries te Delft opgemaakt. Op 15-10-1740 werd de akte van voogdij aan de weeskamer aldaar vertoond, welke Jan Otto Duijvesteijn op 19-9-1733 voor Mr. F. Bogert te Delft had laten opmaken en welke door zijn overlijden in werking werd gesteld.²⁰ Als Jan Duijvesteijn in het Zuijdeijnde bij de reuk (?) werd hij op 8-8-1740 in de Oude Kerk te Delft begraven in een 'kerkegraft'. Hij liet 3 minderjarige kinderen na blijkens zijn begraafakte, waarmee bedoeld geweest moeten zijn: Appolonia (toen 28 jr.), Otto (24 jr.) en Leendert (22 jr.). Aangezien er geen sprake was van een nagelaten meerderjarig kind, moet de voornoemde dochter onder deze minderjarige kinderen gerekend zijn.

In O.V. 1982, blz. 18 in noot 11 maak ik melding van een Johannes Duijvesteijn, die oud-katholiek zijnde in 1720 in Delft zou zijn begraven. Deze begraafakte heeft bij nader onderzoek betrekking op een lid van de Voorburgse familiegroep (zie bij Vb. 4) die in de Oude Kerk werd begraven. Voor O.K. werd aanvankelijk ten onrechte oud-katholiek gelezen.

Aanvullingen en eventuele correcties op de reeds behandelde familiegroepen Duivesteijn worden zeer gaarne ingewacht.

NOTEN

1. *Ons Voorgeslacht*, jrg. 38 (1983), blz. 7-29 en 47-55.
2. *Ons Voorgeslacht*, jrg. 36 (1981), blz. 40 en jrg. 38 (1983), blz. 51-54.
3. *Ons Voorgeslacht*, jrg. 36 (1981), blz. 38-56.
4. *Ons Voorgeslacht*, jrg. 37 (1982), blz. 13-19.
5. *Ons Voorgeslacht*, jrg. 38 (1983), blz. 8 e.v.
6. *Ons Voorgeslacht*, jrg. 36 (1981), blz. 39.
7. G.A. Delft, oud not. arch. inv. nr. 1927, akte 8.

8. *Ons Voorgeslacht*, jrg. 36 (1981), blz. 42 en *Ons Voorgeslacht*, jrg. 38 (1983), blz. 54.
9. *Ons Voorgeslacht*, jrg. 37 (1982), blz. 14 e.v.
10. *Ons Voorgeslacht*, jrg. 38 (1983), blz. 53.
11. *Ons Voorgeslacht*, jrg. 36 (1981), blz. 38-56.
12. *Ons Voorgeslacht*, jrg. 36 (1981), blz. 41 onder gen. II.1.
13. *Ons Voorgeslacht*, jrg. 37 (1982), blz. 13-19.
14. NA 's-Gravenhage-Voorburg, oud recht. arch. inv. nr. 7.
15. uit de Wateringse groep; zie *Ons Voorgeslacht*, jrg. 38 (1983), blz. 11, 12 e.v.
16. *Ons Voorgeslacht*, jrg. 38 (1983), blz. 12 e.v.) (uit de Wateringse groep).
17. G.A. Delft, oud not. arch. inv. nr. 1865, akten nrs. 2626 en 2629.
18. *Ons Voorgeslacht*, jrg. 38 (1983), blz. 13.
19. *Ons Voorgeslacht*, jrg. 37 (1982), blz. 16 e.v.
20. G.A. Delft, weeskamerarch. inv. nr. 96, fol. 40.